

Schválení Záchranného programu perlorodky říční *Margaritifera margaritifera* v České republice

Ministerstvo životního prostředí, jako ústřední orgán státní správy ochrany přírody příslušný podle ustanovení § 79 odst. 3 písm. m) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), posoudilo aktualizovaný návrh Záchranného programu perlorodky říční *Margaritifera margaritifera* v České republice, zpracovaný Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR v roce 2013.

Perlorodka říční (*Margaritifera margaritifera*) je sladkovodní mlž, který je v České republice chráněn zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a evropskou Směrnicí 92/43/EHS (přílohy II a V). Na území České republiky se perlorodka říční v minulosti vyskytovala v povodí Vltavy, Labe, Odry a Dunaje, často v deseti až sto tisícových koloniích. V současné době je její rozšíření omezeno na několik dílčích lokalit v oblasti Vysočiny, západních a jižních Čech.

Vzhledem k výraznému úbytku počtu lokalit a celkovému zhoršení jejich stavu v nedávné minulosti byly v osmdesátých letech zahájeny systematické aktivity vedoucí k ochraně populací i biotopu perlorodky říční. Jednalo se zejména o lokality na Prachaticku, kde se doposud zachovaly největší kolonie perlorodek středoevropského významu. Od roku 1993 probíhala první etapa záchranného programu *Margaritifera* (Hruška 1993) a od roku 2000 následovala etapa druhá (Absolon & Hruška 1999). V navazující třetí etapě je předkládán aktualizovaný záchranný program, zpracovaný dle nové metodiky Ministerstva životního prostředí.

Koncepce nově předkládaného záchranného programu perlorodky říční vychází z předchozího dokumentu (Absolon & Hruška 1999) a je v souladu také s evropským záchranným programem (Araujo & Ramos 2001). V aktualizovaném záchranném programu je klíčové především ekosystémové pojetí ochrany, tedy ochrana biotopu kriticky ohroženého druhu. Záchrana perlorodky říční, jako volně žijícího živočicha, nemůže probíhat mimo její přirozené lokality, protože umělé kultivace by mohly způsobit degradaci populací. Stejně tak ochrana lokalit a zlepšování stavu biotopu není možná bez přítomnosti druhu samotného, který je jediným skutečným indikátorem kvality prostředí a účinnosti prováděných opatření. Ze základní myšlenky ekosystémového pojetí ochrany vychází také nově formulovaný cíl záchranného programu, kterým je zachování druhu

na území České republiky v takovém stavu, aby jako druh byl životaschopný a byl schopen samostatné reprodukce v přírodních podmínkách. Kritérium úspěšnosti je obnovení přirozené reprodukce alespoň na třech lokalitách v rámci celé České republiky.

Záchranný program perlorodky říční *Margaritifera margaritifera* v České republice (AOPK ČR 2013) umožní zajistit ochranu perlorodky říční v celém potřebném rozsahu a Ministerstvo životního prostředí proto tímto v souladu s § 52 odst. 1 a § 79 odst. 3 písm. m) zákona

s c h v a l u j e

Záchranný program perlorodky říční *Margaritifera margaritifera* v České republice (AOPK ČR 2013).

Mgr. Veronika Vilímková

ředitelka odboru druhové ochrany
a implementace mezinárodních závazků
MŽP